

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: מועד מיוחד תש"ף, 2020
מספר השאלון: 011281
שם התלמיד/ה: _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון

שאלון מותאם

הוראות לנבחן

עברית: הבנה, הבעה ולשון – שאלון מותאם

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני חלקים.

חלק ראשון – הבנה והבעה – 50 נקודות

חלק שני – לשון – 50 נקודות

פרק א: שם המספר

פרק ב: תחביר / פרק ג: מערכת הצורות – יש לבחור באחד הפרקים

סך הכול – 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: דפי עזר לנבחן (עמ' 8–9).

ד. הוראה מיוחדת: יש לענות על השאלות בגוף שאלון זה, לפי ההוראות.

שים לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה לשימושך. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

חלק ראשון — הבנה והבעה

(50 נקודות)

לפניך שלושה טקסטים 1-3.

קרא אותם, וענה על השאלות 1-5 שאחריהם.

ענה על השאלות 1-5 שלפניך לפי הטקסטים שקראת.

הקפד על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

1. (4 נקודות)

בטקסט 3 מתוארת בעיה שיש אליה התייחסות בטקסט 1.

הסבר מהי הבעיה הזאת. (4 נקודות)

2. (6 נקודות)

טקסטים 1 ו-2 נכתבו בשנת 2014, ואילו טקסט 3 נכתב בשנת 2020.

מי מבין כותבי הטקסטים, קשת רוזנבלום או הלל שוקן, יהיה מרוצה מן ההחלטה המתוארת בטקסט 3? נמק

את תשובתך. (6 נקודות)

3. (8 נקודות)

בטקסט 2 הכותב משווה בין העיר אשדוד ובין העיר ניס, ומסיק מסקנה מהשוואה זו.

על פי טקסט 2, השווה בין שתי הערים האלה, על פי שני תבחינים (קריטריונים) שתבחר.

בתשובתך ציין גם את התבחינים, וכתוב מהי מסקנתו של הכותב מהשוואה זו. (8 נקודות)

(שים לב: יש לכתוב פסקה רציפה, לא בטבלה ולא בנקודות).

4. (6 נקודות)

א. בשני הטקסטים 1 ו-2 מוזכרים ערכים שלפיהם נקבעת הבנייה על החופים.

לדעת שני כותבי הטקסטים, איזה מן הערכים שלפניך הוא הערך החשוב ביותר?

הקף את התשובה הנכונה. (2 נקודות)

— שמירה על המגוון הביולוגי

— רווחתו של הציבור ואיכות חייו

— מלחמה ביזמים ובאילי הון

— שמירה על זכות הקניין הפרטי

ב. לדעת כל אחד מכותבי הטקסטים 1-2, מהי הדרך הראויה למימוש הערך בתשובה שהקפת בסעיף א?

(4 נקודות)

5. (26 נקודות)

מטלת כתיבה (26 נקודות)

לקראת "שבוע אדם וים" של "המועצה לישראל יפה" ו"רשות הטבע והגנים" התבקשת להציג לתלמידי כיתתך סקירה בנושא החופים בישראל. בסקירתך תאר את הבנייה בחופי הארץ כיום, את החקיקה בתחום ואת הדעות השונות הנוגעות לתיקון החוק. כתוב את הסקירה על סמך שלושת הטקסטים שקראת. הקפד על דרכי מסירה מקובלות ועל אזכור מקורות המידע בגוף הסקירה ובסופה (ביבליוגרפיה). כתוב בהיקף של כ-150–250 מילים. השתמש בעמוד 12 לכתיבת טיוטה, ואת הסקירה כתוב בעמודים 13–14.

חלק שני — לשון

(50 נקודות)

בחלק זה שלושה פרקים. עליך לענות על שני פרקים: על פרק א — חובה, ועל אחד מן הפרקים ב–ג.

פרק א: חובה — שם המספר (10 נקודות)

ענה על שאלה 6.

לפניך שני פרקים: פרק ב — תחביר ופרק ג — מערכת הצורות.

בחר בפרק שלמדת: פרק ב — תחביר או פרק ג — מערכת הצורות.

בפרק שבחרת ענה על השאלות לפי ההוראות.

ציין את שם הפרק שבחרת: _____

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

בפרק זה ענה על ארבע מן השאלות 7–11. (לכל שאלה — 10 נקודות)

שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

תוכל להיעזר בדפי העזר לנבחן (עמ' 8–9).

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

בפרק זה ענה על ארבע מן השאלות 12–16. (לכל שאלה — 10 נקודות)

שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

תוכל להיעזר בדפי העזר לנבחן (עמ' 8–9).

שם המספר ואותיות השימוש

6. (10 נקודות)

הקף את הצורה הנכונה של כל אחד משמות המספר במשפטים שלפניך.

- מאמרה של קשת רוזנבלום פורסם בחמישה / חמישי במאי אלפיים וארבעה עשר / אלפיים וארבע עשרה.
- לפני יותר מ-שלושה עשר / שלוש עשרה שנים יזמו תוכנית לשמירה על חופים נקיים; עד להפעלת התוכנית רק עשרים ושבעה / עשרים ושבע אחוזים מחופי הארץ היו נקיים.
- לאחר הפעלת התוכנית גדל מספרם של החופים הנקיים פי שתיים / שניים ויותר.
- אורך חופי הרחצה המוכרזים בארץ הוא כשבע עשרה / שבעה עשר קילומטרים.
- הודות לארגונים הירוקים נדחו ארבע / ארבעת התוכניות שהציעה חברת נדל"ן ידועה לבנייה על קו החוף.
- חנות הרהיטים מכרה אתמול שש עשרה / שישה עשר כיסאות.
- ביום העצמאות השבעים ושתיים / שבעים ושניים למדינת ישראל פרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה כי במדינת ישראל חיים כתשעה / תשע מיליון תושבים.

תחביר

7. (10 נקודות)

לפניך משפט.

ביצירות ספרות רבות מופיע מוטיב החברות, וסרטי קולנוע ישראליים רבים עוסקים בהוויה החברתית ובמושג ה"חברה".

א. ציין את הסוג התחבירי של המשפט. _____

ב. אם המשפט מורכב — תחם את הפסוקית / הפסוקיות שבו, וציין מעל כל פסוקית שתחמת את התפקיד התחבירי שלה.

• אם המשפט הוא משפט איחוי — תחם את איבריו.

ג. ציין את התפקיד התחבירי של כל אחת מן המילים המסומנות בקו במשפט הנתון.

ביצירות _____

החברות _____

בהוויה _____

ד. הסבר מדוע במשפט הנתון סומן פסיק לפני וי"ו החיבור הראשונה (לפני המילה "וסרטי"), ומדוע לא סומן פסיק לפני וי"ו החיבור השנייה (לפני המילה "ובמושג").
השתמש במונחים תחביריים.

8. (10 נקודות)

לפניך משפט.

הוגה הדעות נתן רוטנשטרייך טוען שהיישוב הארץ-ישראלי התאפיין במחויבות עמוקה לרעיון הלאומי.

א. ציין את הסוג התחבירי של המשפט. _____

ב. אם המשפט מורכב — תחם את הפסוקית / הפסוקיות שבו, וציין מעל כל פסוקית שתחמת את התפקיד התחבירי שלה.

• אם המשפט הוא משפט איחוי — תחם את איבריו.

ג. ציין את התפקיד התחבירי של כל אחת מן המילים המסומנות בקו במשפט הנתון.

נתן רוטנשטרייך _____

היישוב _____

לרעיון _____

ד. המר את המשפט הנתון במשפט פשוט ובו הסגר.

ה. המר את המשפט הנתון במשפט מורכב ובו פסוקית נושא.

9. (10 נקודות)

לפניך חמישה משפטים.

א. ציין ליד כל משפט את התפקיד התחבירי של הצירוף "חינוך ציוני" המודגש בו.

(1) במשך שנים נעשו ניסיונות שונים להגדיר את מטרות החינוך הציוני.

התפקיד התחבירי: _____

(2) במערכת החינוך מייחסים לחינוך הציוני חשיבות רבה.

התפקיד התחבירי: _____

(3) תלמידים רבים בישראל אינם זוכים לחינוך ציוני.

התפקיד התחבירי: _____

(4) גם לאחר שהוקמה המדינה, החינוך הציוני הוא רב־משמעות במערכת החינוך בישראל.

התפקיד התחבירי: _____

(5) בזכות החינוך הציוני שניתן לתלמידים עולים, השתלבותם בארץ קלה יותר.

התפקיד התחבירי: _____

ב. במשפטים (1) ו־ (2) עושה הפעולה אינו מוזכר.

ציין בנוגע לכל משפט מהי הדרך התחבירית שננקטה להעלמת עושה הפעולה.

משפט (1) _____

משפט (2) _____

ג. המר את משפטים (2) ו־ (3) במשפט אחד בקשר לוגי מתאים.

10. (10 נקודות)

- א. לפניך משפט במבנה "לא... אלא..." ובו חלק כולל.
את חוק החופים מקדמים לא רק חברי כנסת רבים אלא גם פעילי סביבה וארגונים ירוקים.
- ציין את התפקיד התחבירי של החלק הכולל במשפט. _____
 - ציין את הקשר הלוגי במשפט. _____
 - כתוב את המשפט מחדש בלי להשתמש במבנה "לא... אלא...".
שמור על משמעות המשפט.

- ב. לפניך משפט נוסף במבנה "אין... אלא...".
לדעת הלל שוקן, מטרת הארגונים הירוקים אינה אלא שמירה על שטחים פתוחים.
- ציין למה נועד השימוש במבנה "אין... אלא..." במשפט זה. _____
 - כתוב את המשפט מחדש בלי להשתמש במבנה "אין... אלא...".
שמור על משמעות המשפט.

- ג. לפניך משפט ובו פסוקית מצומצמת.
ראוי שהפעילים למען איכות הסביבה ידרשו לגבות מחיר אמיתי עבור חנייה.
- תחם את הפסוקית המצומצמת במשפט.
 - ציין מעל הפסוקית שתחמת את התפקיד התחבירי שלה.
 - המר את הפסוקית המצומצמת בפסוקית רגילה (תוכל להוסיף מילים).

11. (10 נקודות)

- א. לפניך חמישה משפטים. חבר אותם לקטע לכיד ומקושר (הוסף מילות קישור מתאימות).
- המשורר כתב שיר חדש.
— עורך העיתון הציע לפרסם את השיר במרשתת (באינטרנט).
— המשורר דחה את ההצעה.
— המשורר חושש מתגובות פוגעות.
— המשורר חושש מתגובות מרושעות.
- ב. לפניך משפט דו־משמעי.
הקשבנו לאדריכל החופים, שהרצה על החוף.
נסח את המשפט הדו־משמעי בשני אופנים חד־משמעיים שכל אחד יבטא משמעות אחת בלבד.
- משפט 1: _____
משפט 2: _____

מערכת הצורות

12. (10 נקודות)

לפניך שבעה משפטים. בכל משפט יש פועל מודגש, ובסוגריים אותו הפועל מנוקד. ציין בטבלה את השורש ואת הבניין של כל אחד מן הפעלים המודגשים.

הפועל	השורש	הבניין
1) בכנס שייערך בשבוע הבא ירצו (יִרְצוּ) התלמידים הבוגרים לפני התלמידים הצעירים על הפעילות ההתנדבותית שבה הם השתתפו.		
2) בכנס יחלקו תעודות הערכה לתלמידים הבוגרים שהצטיינו (הִצְטִינוּ) בפעילות ההתנדבותית.		
3) במחקר נמצאו (נִמְצְאוּ) הוכחות שבני נוער מפיקים תועלת מהתנדבות.		
4) תלמידים מתנדבים חשים (חֲשִׁים) אחריות חברתית ודאגה לזולת.		
5) ההתנדבות מאפשרת (מְאִפְשֶׁרֶת) לבני הנוער להרחיב את האופקים שלהם.		
6) הרצון לעזור לזולת מוטבע (מְטֻבֵּעַ) בנפש האדם.		
7) המתנדב מתנסה (מְתַנְסֶה) ביצירת קשרים חדשים.		

13. (10 נקודות)

לפניך קטע, ובו שבעה פעלים מודגשים.

לפעמים התנגדויות בציבור מאיצות טיפול בסוגיות שנויות במחלוקת. בעבר הגיעו לישראל קרקסים מפורסמים, שבהם הופיעו בעלי חיים מאולפים. ארגונים למען בעלי חיים הוכיחו שבזמן האילוף מתעללים בבעלי החיים ומובילים אותם ממקום למקום קשורים בכלובים קטנים. הקהל הבין שבעלי החיים סובלים במהלך אילופם ועובדה זו העיבה על ההנאה מהמופע. בזכות זה, היום קרקסים המופיעים בישראל מציגים בעיקר לוליינים וליצנים.

א. איזה מן הפעלים המודגשים בקטע יוצא דופן מבחינת הבניין? _____

• ציין את הבניין של הפועל היוצא דופן. _____

ב. מהו הבניין המשותף לששת הפעלים המודגשים האחרים? _____

ג. מייין בטבלה שלפניך את ששת הפעלים מאותו הבניין — לשתי גזרות.

גזרת נחי ע"ו/י	גזרת נחי פ"י/ו

ד. לפניך ארבעה פעלים.

התכנסו, נודע, המציאו, תבלו

הקף את הפועל ששייך לאחת מן הגזרות בטבלה שבסעיף ג.

ה. כתוב את שם הפועל של הפועל מאיצות. _____

14. (10 נקודות)

א. לפניך דוגמאות לפעולות המפירות את חוק שמירת הסביבה החופית.

- כריית חול בים
 - הקמת מבנה ימי על החוף
 - חסימת החוף באמצעות כיסאות סמוך לקו המים
 - אייפיוני אשפה בתחום הסביבה החופית
 - הוצאה של מסלע ימי בכלים מכניים
 - הפניית תאורה לים באזור המשמש להטלת צבי ים
- העתק מן הדוגמאות חמישה שמות פעולה, וציין את הבניין של כל אחד מהם.

שם הפעולה	הבניין

ב. לפניך ארבעה שמות מודגשים.

מִיבֵּשׁ כביסה _____ סיכון מִחָשֶׁב _____

עוֹרֵף דין _____ לְקוֹחַ החנות _____

(1) הקף את השם שאינו צורת בינוני, וציין לידו את המשקל שלו.

(2) ליד כל אחד מן השמות האחרים (בצורות הבינוני) — ציין את הבניין.

15. (10 נקודות)

- א. לפניך קטע שחסרים בו **פעלים**. קרא אותו, וכתוב בכל מקום ריק את הפועל המתאים, על פי השורש שבסוגריים. אין צורך לנקד.
- שעשועוני טלוויזיה רבים _____ (ז-כ-י) לפופולריות בישראל. על תופעה זו _____ (ע-ו-ד) תוצאות של סקרים רבים שבדקו את אחוזי הצפייה בשעשועונים האלה. מתברר כי רבים מן הצופים _____ (ע-נ-י-נ) לא רק בידע שהמשתתפים _____ (פ-ג-נ) בשעשועון, אלא גם בחייהם האישיים של האנשים ה _____ (ש-ת-פ) בתוכנית.
- לדעת חוקרים, הפופולריות של השעשועונים _____ (א-פ-י-נ) את החברה האמריקנית, ורבים בחברה הישראלית _____ (ח-ק-י) אותה.
- ב. לפניך קטע שחסרים בו **שמות עצם**. קרא אותו, וכתוב בכל מקום ריק את השם המתאים על פי השורש שבסוגריים. אין צורך לנקד.
- חופי ישראל עשירים ב _____ (ש-א-ב) טבעיים, סביבתיים ותרבותיים, ויש להם ערך רב לכל _____ (י-ו-ש-ב) המדינה. בשל כך המשרד להגנת הסביבה מפעיל יחידה ארצית להגנה על הסביבה החופית. ה _____ (פ-ק-ד) של היחידה הם: שמירת הסביבה החופית, _____ (ט-פ-ל) במפגעים סביבתיים בחוף ובים ומעורבות ב _____ (ת-כ-נ-ן) החופים. יחידה זו גם עורכת סקרים ו _____ (ח-ק-ר) הקשורים לסביבה הימית, והיא מקיימת פעילויות חינוך ו _____ (ס-ב-ר) לציבור בנושאי הסביבה הימית. תוכנית "חוף נקי", למשל, היא אחת מן ה _____ (י-ז-מ) של היחידה הארצית להגנה על הסביבה הימית. מטרת התוכנית היא להקטין את כמות ה _____ (פ-ס-ל) הימית בישראל ולשפר את רמת ה _____ (נ-ק-י) בחופים ובים לטובת הסביבה והציבור בישראל.

16. (10 נקודות)

- א. לפניך שתי קבוצות של **שמות**.
- בכל קבוצה הקף את השם היוצא דופן מבחינת דרך התצורה, וכתוב את דרך התצורה שלו.
- (1) תִּזְמֶרֶת, מְקָרָא, כְּלָכְלָה, רוֹקְחוֹת _____
- (2) מִדְעֹן, שִׁחְקֹן, מַעֲבָדֹן, תְּאוֹרֵן _____
- ב. לפניך קבוצת מילים.
- הקף את המילה היוצאת דופן מבחינת הגזרה, וכתוב את הגזרה שלה.
- מְנִיפָה, מְכִירָה, מְרִיצָה, מְדִינָה _____
- ג. לפניך קבוצת שמות.
- הקף את השם היוצא דופן מבחינת משמעות המשקל, וכתוב את משמעות המשקל שלו.
- בְּצִיר, שְׁבִיר, קְטִיף, מְסִיק _____

ד. לפניך שני משפטים, ובכל אחד מהם המילה "גורלי" מודגשת.

(1) "מר גורלי והעולם אכזר". (מתוך השיר: "טיפת מזל", מילים: דני שושן).

(2) המשחק הגורלי בין נבחרת ישראל ובין נבחרת סקוטלנד ישודר מחר בערוץ הספורט.

ציין בנוגע לכל אחת מן המילים המודגשות את סוג הצורן הסופי שלה, ואת משמעות הצורן הסופי.

במילה גורלי במשפט (1) סוג הצורן הסופי _____ משמעות הצורן הסופי _____

במילה גורלי במשפט (2) סוג הצורן הסופי _____ משמעות הצורן הסופי _____

נספח 1 – מאמרים

טקסט 1

כיצד תיראה רצועת החוף של ישראל בעשור הקרוב?

קשת רוזנבלום⁽¹⁾

- א רצועת החוף הפתוחה לציבור, מנהרייה בצפון עד אשקלון בדרום, תצטמצם מאוד בעשור הבא בגלל בנייה מסיבית. בראשית חיי המדינה הוקמו ברצועת החוף בניינים שגבם פונה אל הים, ובצידם מזבלות, מתקני תשתית ובתי קברות. בשנים האחרונות גילו רבים את יתרונות הנוף, יזמים גילו את הפוטנציאל הגבוה של רצועת החוף, עיריות גילו את הערך הכלכלי של המיזמים, ורק לתושבים כמעט שלא נשאר.
- ב שנות התשעים היו רעות במיוחד לחופים. בהיעדר חקיקה נהפכו החופים למשכן הקבע של מיזמי ענק — ודי לציין את מגדלי חוף הכרמל בחיפה ואת שכונת "סי אנד סאן" בתל אביב. אלו נבנו במובהק עבור מעטים על חשבונם של רבים, וחרף המחאות של הציבור.
- ג בשנת 2004 נחקק "חוק החופים". החוק קובע חד-משמעית כי כל תוכנית חדשה לבינוי בתחום סביבת החוף (300 מטרים מקו החוף) תועלה לדיון בוועדה לשמירה על סביבת החוף, וכל בנייה במרחק 100 מטרים מקו החוף תיאסר. אומנם חוק החופים מגביל במידה ניכרת את הבנייה בקרבת הים, אך הוא אינו חל על תוכניות שאושרו לפני חקיקתו. משמעות הדבר היא כי תוכניות בניין עיר שאושרו לפני חקיקת החוק יכולות להתממש לכשירצו בכך בעלי הקרקע. בשנת 2012 הועלתה הצעה לתיקון פרוצה זו בחוק החופים. מטרת תיקון החוק היא לחסום את היתרי הבנייה שניתנו לפני חקיקת חוק החופים, ולבחון את תוכנית הבנייה בהתחשב בשטח החוף ובאינטרס הציבורי.
- ד לתיקון החוק תומכים רבים. מלבד חברי כנסת, מקדמים אותו גם גופים סביבתיים כמו החברה להגנת הטבע, ארגון "אדם, טבע ודין" וארגונים "ירוקים" אחרים. "המרחב החופי הוא המקום היחיד שרוב האוכלוסייה יכולה לבוא אליו ולנפוש בו בעלויות אפסיות", אומרת יעל דורי, ראשת תחום תכנון בארגון "אדם, טבע ודין". "זהו מפלט מן האנרגיות⁽²⁾ ומחיי היום-יום בכל השנה, והוא משרת את כלל האוכלוסייה. מכיוון שהחופים שייכים לכולנו, השיקול הציבורי חייב להיות ראשון במעלה כאשר קובעים שם שימושי קרקע⁽³⁾", היא אומרת.
- ה בינתיים תוכניות שאושרו בעבר צצות חדשים לבקרים: מחוף אכזיב בצפון עד חופי אשקלון בדרום יש מיזמים עתידיים שאופן יישומם ישפיע על המראה של רצועת החוף בעשור הבא, כמו למשל בנייה תיירותית של כפרי נופש בחוף בצפת, בחוף פלמחים ובחוף נחשולים.
- ו כבר היום לתושב בישראל יש פחות מסנטימטר וחצי של חוף פתוח בממוצע, אבל "נוף מרהיב לים" יש למכביר — למי שמוכן לשלם.

(1) קשת רוזנבלום היא כתבת לענייני אדריכלות בעיתון הארץ.

(2) אורבניות — עירוניות; כל מה שקשור לחיי העיר.

(3) שימושי קרקע — השימושים הראשוניים הנעשים בקרקע, כמו מגורים, מלאכה, תעשייה ושטחים פתוחים.

מעובד על פי רוזנבלום, ק' (5 במאי 2014). כיצד תיראה רצועת החוף של ישראל בעשור הקרוב? הארץ. אוהזר מ־haaretz.co.il.

הדרך לגיהנום רצופה כוונות ירוקות

הלל שוקן⁽⁴⁾

- א כל דיון הנוגע לחופי המדינה ולהקמת בניינים לאורכם מלווה בטיעון הדמגוגי, המזעזע לכאורה, שלתושב בישראל יש "פחות מסנטימטר וחצי חוף פתוח". כך גם נטען בסקירתה של קשת רוזנבלום ("כיצד תיראה רצועת החוף של ישראל בעשור הקרוב?", הארץ, 5/5/2014).
- ב העניין "הירוק" הפך כבר מזמן מבעיה אמיתית ומהותית לאופנה. חברת הסעות צבעה את האוטובוסים המזהמים שלה בירוק, והם ממשיכים לזהם; חברות בנייה מקימות בפרברים שכונות "ירוקות", אך תושבי שכונות אלה משתמשים במכוניות הפרטיות המזהמות שלהם לכל מטלה יום-יומית פעוטה. הארגונים הירוקים נזעקו כבר לפני שנים להצלת החופים מן הבנייה, ובהשפעתם נחקק "חוק החופים". עכשיו נחלצים שרים וחברי כנסת חורשי טוב, בסיוע "אדם, טבע ודין", "החברה להגנת הטבע" ואחרים, לסגור פרצה בחוק המאפשרת בנייה בטווח האסור מקו החוף, של מיזמים שאושרו בטרם נחקק "חוק החופים".
- ג אם נשווה את העיר ניס שבצרפת לעיר אשדוד, נמצא כי תושב בעיר ניס נאלץ להסתפק באורך חוף ממוצע של קצת יותר מסנטימטר אחד, וכי הבנייה על החוף בניס קרובה לשפת הים. אורך הריביירה⁽⁵⁾ של ניס הוא כארבעה קילומטרים, ולכל אורכה העיר בנויה במרחק של פחות ממאה מטרים מקו החוף. יש בה טיילת רחבת ידיים ושדרה ובה שלושה נתיבי תחבורה. לאורך כל קו החוף יש בנייה רציפה ואחידה בגובה של 7–8 קומות. בניינים אלה הם מעין "חומה", שמאחוריה מתפתחת עיר תוססת ומצליחה בת כ-350 אלף תושבים.
- ד העיר אשדוד הייתה יכולה להתחרות בעיר ניס. היא שוכנת לחופו של אותו הים, ומשתרעת סמוך לחוף נפלא שאורכו יותר מחמישה קילומטרים וחצי. המרחק של בתי העיר מקו החוף הוא בטווח של 250 עד 550 מטרים — חלומם של ה"ירוקים" ומטרתו של חוק החופים. באשדוד יש רק 240 אלף תושבים. לכאורה מצבו של תושב אשדוד טוב יותר מזה של חברו בניס. לרשותו חוף באורך ממוצע של 2.3 ס"מ, ולאשרו אין כמעט תיירים שהוא צריך לחלוק איתם חוף זה. ניס היא מאתרי התיירות החשובים באירופה, ולעומתה אשדוד בקושי נמצאת על מפת תיירות הפנים של ישראל.
- ה הטעות של הארגונים ה"ירוקים" בולטת בדבריה של ראשת תחום תכנון בארגון "אדם, טבע ודין", יעל דורי: "המרחב החופי הוא המקום היחיד שרוב האוכלוסייה יכולה לבוא אליו ולנפוש בו בעלויות אפסיות... מפלט מן האורבניות ומחיי היום-יום". בניס המרחב החופי אינו מפלט מן האורבניות, הוא חלק אינטגרלי מן העיר ומחיי היום-יום של תושביה, והם מגיעים אליו ברגל או בתחבורה ציבורית. לאורך הטיילת בניס אין מגרשי חנייה, לעומת זאת את פני התושבים של אשדוד החפצים להגיע לים מקבלים מגרשי חנייה ענקיים, שכן רובם נאלצים להגיע לחוף במכונית פרטית.

ו אין לי ספק בדבר הכוונות הטובות של הארגונים ה"ירוקים", אך במקרה של חוק החופים יובילו כוונותיהם לגיהנום. הדרישה הגורפת לרצועת חוף עירונית נקייה מפיתוח היא מזיקה. ראוי שפעילי הסביבה, שכוונותיהם בלי ספק ראויות, יתמקדו בפעילות שתוכל להועיל לשיפור רווחתם של תושבי המדינה, ובד בבד תשמור על ערכי הקיימות הנכונים. רצוי שפעילים אלה יתמכו בהגברת הצפיפות העירונית ובהקמת "מגדלים" שנואי נפשם, כל עוד אלה נבנים לפי עקרונות נכונים; יתמכו בכל אמצעי שיכביד על המשתמשים להגיע בכלי רכב פרטי; ידרשו לגבות מחיר אמיתי עבור חנייה; וישקיעו במערכות הסעה ציבורית מגוונות.

ז המטרה אינה לשמור על שטחים פתוחים, אלא לשפר את רווחתם הכלכלית ואת איכות חייהם של אזרחי המדינה. עירוניות נכונה תגן גם על "הריאות הירוקות", על החופים ועל המגוון הביולוגי.

(4) הלל שוקן הוא אדריכל ומרצה לתכנון עירוני בבית ספר עזריאלי לאדריכלות באוניברסיטת תל אביב.

(5) ריביירה — אזור נופש על שפת הים, בעיקר לחוף הים התיכון, ובו מלונות ואתרי תיירות.

מעובד על פי שוקן, ה' (10 במאי 2014). הדרך לגיהנום רצופה כוונות ירוקות. הארץ. אוהור מ'haaretz.co.il.

טקסט 3

חוף טוב הכול טוב: חוף בצת יישאר פתוח

החברה להגנת הטבע

א רצועת החוף, המתחילה בראש הנקרה ועוברת בחופי אכזיב ובצת, היא מהיפות, המיוחדות והחשובות בארץ הן מבחינת ערכי הטבע והנוף הן מבחינה ציבורית. רצועת חוף זו היא אזור "הולך ונעלם" במישור החוף של ארץ-ישראל, הנתון בפיתוח מואץ.

ב לפני כעשור איימה על החוף תוכנית לבניית "כפר הנופש בצת", ובעקבות התנגדות ציבורית ומאבק שהשתתפו בו, הגיעה המדינה להסכם עם היזם, ולפיו הכפר לא ייבנה. לאחרונה איימה התוכנית להתממש מחדש, אך בזכות פעולות של ארגוני הסביבה והתושבים הוחלט ביוני 2019 להתנגד לבקשת הבנייה של היזם ולשמור על החוף שטח ציבורי פתוח. עמדתנו היתה שאומנם תוכנית "כפר הנופש בצת" פורסמה ביוני 1992 לפני שאושר "חוק החופים" (בשנת 2004), וחוק זה אינו חל על תוכניות שקדמו לו, אבל אין להשלים עם תוכניות ישנות אשר בעת כתיבתן היה המצב אחר לחלוטין מבחינת הפיתוח הפיזי ומבחינת התודעה בציבור ובמוסדות התכנון בנוגע לחופי הים. התוכניות הישנות סותרות את החשיבה העומדת בבסיס התכנון הרווח היום, שמטרתו שמירה על ערכי הטבע והתועלת הציבורית. לדעתנו חשוב שחוף בצת יישמר חוף פתוח שיש בו ערכים אקולוגיים וציבוריים, ואכן בזכותנו ובזכות פעילות של ארגוני הסביבה והתושבים, הוחלט לאחרונה שתוכנית "כפר הנופש בצת" לא תמומש והחוף יישמר שטח ציבורי פתוח.

מעובד על פי החברה להגנת הטבע (5 בפברואר 2020). חוף טוב הכול טוב: חוף בצת יישאר פתוח. אתר החברה להגנת הטבע. אוהור מ'teva.org.il.

כל הבגריות בלשון עם פתרונות מלאים: www.guyai.co.il/bagrut/lashon